

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516205849
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2516205849.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: B. K. C., nar. X. X. XXXX, zastúpeného opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, matky: T. C., nar. XX. Z. XXXX, bytom N. X, zastúpenej splnomocnenkyňou: RS legal s.r.o., Piešťany, M. Waltariho č. 7 a otca: Ing. F. K., nar. XX. Z. XXXX, bytom Q. XXX, zastúpeného advokátkou: Mgr. Alica Mendlová, Bratislava, Riečna 2, o nariadení neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany z 11. novembra 2016 č. k. 13P/306/2016-23, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým tak, že by bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň od piatka 17:00 hod., kedy si maloletého vyzdvihne v mieste bydliska matky, do pondelka 8:00 hod., kedy odovzdá maloletého v mieste školského zariadenia, ktoré navštevuje a každý nepáry týždeň od stredy 17:00 hod., kedy si maloletého vyzdvihne v mieste bydliska matky, nepretržite do štvrtka 8:00 hod., kedy maloletého odovzdá v mieste školského zariadenia, ktoré navštevuje. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne ust. § 363 C.m.p. (z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok) a § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 2, § 333 a § 337 C.s.p. (z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) a vecne tým, že po oboznámení s obsahom návrhu otca, s obsahom správy ÚPSVaR Piešťany dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by malo dôjsť k zmene úpravy styku otca s maloletým, nie je za daných okolností dôvodné. Výkon rodičovských práv a povinností rodičov maloletého B. bol ostatnýkrát upravovaný rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 27. marca 2012, sp. zn. 8P/30/2012, pričom týmto rozhodnutím bol vymedzený tiež rozsah a podmienky styku otca s maloletým. Momentálne je teda styk otca s maloletým upravený na každú stredu od 15:30 hod. do 18:30 hod., každú páru sobotu od 9:00 hod. do 18:30 hod. a každú nepáru nedeľu od 15:30 hod. do 18:30 hod.. Taktiež mal za preukázané zo zápisnice spísanej na ÚPSVaR Piešťany zo dňa 3. novembra 2016, že rodičia sa dohodli, že styk otca s maloletým bude prebiehať nad rámec rozsudku každú nepáru nedeľu už od 13:30 hod. a nie od 15:30 hod. do 18:30 hod. ako je upravené súdnym rozhodnutím. Rodičia sa po podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dohodli na rozšírení styku otca s maloletým, dohodli sa i o navštevovaní psychologičky a za súčasného stavu nie je osvedčená potreba neodkladným opatrením upraviť pomery medzi účastníkmi. Navyše v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 13P/170/2016 sa rozhoduje o návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Dôvodil, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasí, nestotožňuje sa s ním a má za to, že bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a proti záujmu dieťaťa. Dodal, že

ostatná úprava rodičovských práv rozsudkom zo dňa 27. marca 2012, sp. zn. 8P/30/2012, nevyhovuje záujmom dieťaťa a otec sa novým návrhom domáha striedavej starostlivosti a na zverenie do striedavej starostlivosti by mala existovať adaptačná fáza, aby si maloletý zvykol tráviť čas s ním i s prespatím, čo je vzhľadom na vek dieťaťa prirodzené a primerané. Poukázal, že maloletý má k nemu dobrý vzťah a musí raz s prespávaním u neho začať a postupne si naň zvykať. Dôvodil, že matka pôsobí na maloletého kontraproduktívne, straší ho a vytvára mu bloky, bráni v styku. Namietol, že neodkladné opatrenie je v záujme maloletého, maloletý si zvykne u neho prespávať, tráviť s ním viac času, čo bude v prípade jeho úspechu v konaní uľahčením adaptačnej fázy. Dodal, že matka ovplyvňuje maloletého proti nemu, vyvoláva v ňom strach, výčitky svedomia, nepripravuje ho na styk, dieťa však má právo na styk s oboma rodičmi, obzvlášť, keď otec prejavuje záujem o čo najširší styk a svoje rodičovské povinnosti si riadne plní a vyživovaciu povinnosť plní i nad rámec. Poukázal na lekársku správu MUDr. M. C., klinickej psychologičky, ktorá konštatuje, že maloletý sa správa infantilne a matka má k nemu hyperprotektívny prístup. Dodal, že dieťa má právo na oboch rodičov a nemožno obhajovať nezdravý prístup matky k dieťaťu. Navrhol, aby súd druhej inštancie zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrhu vyhovel.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou (§ 362 C.s.p. a § 122 C.m.p.) proti uzneseniu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d/ C.s.p.) po zistení, že odvolanie spĺňa zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p., § 62 a § 63 C.m.p.) prejednal veci bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65, § 66 C.m.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné, napadnuté uznesenie je vecne správne a je dôvodné ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.).

4. Odvolací súd doručil odvolanie otca matke i kolíznemu opatrovníkovi maloletého.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považovala v plnom rozsahu za vecne správne a dodala, že nikdy nebránila a nebráni v stretávaní sa otca so synom, avšak maloletý zatiaľ nesúhlasí s tým, aby u otca aj prespával, tomuto sa bráni a odmieta to. Uviedla, že otec má možnosť sám presvedčiť syna, aby s ním trávil viac času a prípadne, aby sám z vlastného rozhodnutia si želel u otca presávať, avšak spôsob otca ako toto dosiahnuť a to cestou súdneho rozhodnutia, je najhorším spôsobom. Dodala, že želanie otca, aby u neho maloletý prespával, nie je dôvodom, pre ktorý by súd mal rozhodovať neodkladným opatrením. Navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

6. K odvolaniu otca sa vyjadril i kolízny opatrovník maloletého, ktorý uviedol, že dňa 3. novembra 2016 si predvolal oboch rodičov, pokúsil sa o dohodu, keď sa i rodičia dohodli, že budú navštevovať detskú psychologičku a rozšíria styk na nepárnu nedeľu v čase už od 13:30 hod. do 18:30 hod.. Rodičia maloletého navštívili privátnu psychologickú poradňu PhDr. P., dohodli sa o prespatí maloletého u otca, čo sa dňa 5. decembra 2016 i udialo a rodičia ich o tomto informovali, pričom matka uviedla, že maloletý u otca spal i so svojim priateľom B., keďže sám tam ísť nechcel, avšak na druhý deň sa vrátil špinavý, bledý a u otca vracal. Otec uviedol, že s maloletým boli nútený večer riešiť dilemu, lebo maloletý bol s matkou dohodnutý, že večer príde, nepripravila ho na prespanie tak ako mala. Je pravdou, že maloletý večer zvracal, ale to z palacinky. Kolízny opatrovník dodal, že má vedomosť, že maloletý už u otca neprespal a konzultácie u psychologičky sa nezúčastňujú, keď matka ich podľa otcových tvrdení odmieta, údajne s tým, že psychológ bude navštevovať až na základe rozhodnutia súdu.

7. K vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadril otec maloletého a uviedol, že s tvrdeniami matky sa nestotožňuje, považuje ich za účelové. Matka sa dlhodobo snaží sťažiť jeho kontakt so synom z dôvodu, že voči nemu prechováva negatívne emócie. Dodal, že matka neuviedla riadne a relevantné skutočnosti, ktoré by mali vplyv na toto konanie, matka sústavne ovplyvňuje maloletého proti otcovi, vyvoláva v ňom strach z trávenia času s otcom ako aj výčitky svedomia, nepripravuje ho na styk a pôsobí na neho kontraproduktívne.

8. Odvolací súd po oboznámení sa s celým obsahom spisu sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nezistil žiaden dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 C.s.p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci splniac

si povinnosť vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto a aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 C.s.p. in fine) nasledovné:

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať ich práva a záujmy. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodiča bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorým sa mu má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenie, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

10. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci nevznikla potreba dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to rozšírením styku na návrh otca, keď otec nepreukázal naliehavosť predbežnej úpravy pomerov, keďže práva a povinnosti rodičov boli súdom upravené, a to rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 27. marca 2012, sp. zn. 8P/30/2012.

11. V zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa (z. č. 104/1991 Zb. Oznámenie FMZV) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečia, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom.

13. Po preskúmaní odvolania otca maloletého, napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo bolo potrebné považovať odvolacie námietky otca za nedôvodné. Zákonnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. V prejednávanej veci otec, ako navrhovateľ neodkladného opatrenia, neosvedčil nevyhnutnosť okamžitej úpravy pomerov rodičov, keď styk je upravený v primeranom rozsahu, (i keď nie počas noci). I keď rodičovské práva a povinnosti majú v zmysle § 28 ods. 2 veta prvá ZoR obaja rodičia, pri ich výkone sú povinní v zmysle § 28 ods. 2 veta druhá chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Konfrontačné správanie rodičov nie je na prospech maloletého, je nutné, aby rodičia maloletého nadradili záujem a prospech maloletého nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi dieťaťa. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na § 24 ods. 4 ZoR, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Pričom dohliada na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Širšia úprava styku nariadením neodkladného opatrenia v danej veci nie je dôvodná, nevyhnutná a pred riadne vykonaným dokazovaním nemožno ani konštatovať, že je v záujme maloletého.

14. Právo rodiča na styk s maloletým je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností. Úprava styku otca s maloletým B. ostatným rozhodnutím je primeraná, nie je dôvod neodkladným opatrením meniť jej rozsah. Realizácia styku s maloletým postupne smerujúca k širšiemu rozsahu, prípadne k striedavej starostlivosti si vyžaduje komunikáciu medzi rodičmi a i príprava na styk má prebehnúť najmä po psychickej stránke dieťaťa, dieťa je potrebné v styku s druhým rodičom podporovať, vyzdvihovať dôležitosť druhého rodiča ako súčasť života maloletého, otvorene sa rozprávať o vzťahoch v rodine, veku primeraným spôsobom mu vysvetliť aktuálnu situáciu usporiadania vzťahov. Rozsah styku upravený

ostatným rozhodnutím je akceptovateľný, rešpektujúci prvoradý záujem maloletého dieťaťa i potrebu kontaktu s oboma rodičmi. Nie je dôvodným rozširovať tento rozsah styku bez riadneho vykonaného dokazovania len neodkladným opatrením.

15. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo, a preto súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

16. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).